

Vergaderjaar 2024–2025

19 637

Vreemdelingenbeleid

Nr. 3402

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ASIEL EN MIGRATIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 mei 2025

In het Commissiedebat van 24 april jl. is aan uw Kamer toegezegd om binnen twee weken een overzicht te sturen van alle financiële toezeggingen en uitkeringen, op het gebied van zowel schade als preventie.

Er kan op diverse manieren beroep worden gedaan om (gedeeltelijke) materiële schade van inwoners en ondernemers, veroorzaakt door de overlast van asielzoekers te vergoeden, namelijk:

- Schaderegeling: Een pilot om financieel tegemoet te komen aan de (gedeeltelijke) materiële schade van inwoners en ondernemers van Ter Apel, veroorzaakt door de overlast van asielzoekers.
- SODA-regeling: SODA is een onderneming die voor (onder andere) winkeliers diensten verricht tot het beperken van schade als gevolg van wanprestatie en onrechtmatige gedragingen. SODA staat onder toezicht van de stichting Directe Aansprakelijkstelling Aan Daders. Het Ministerie van Asiel en Migratie heeft hier tweemaal een bijdrage aan geleverd.
- Preventiebudget: Een eenmalige verstrekking van een budget voor de gemeente in het kader van preventie van overlast door asielzoekers.
- Decentralisatie uitkering: Een uitkering voor gemeenten die ingezet kan worden voor maatregelen die het beste bij hun lokale situatie past in het tegengaan van overlast van asielzoekers.

Naast dat er gebruik gemaakt kan worden van eerder genoemde regelingen investeer ik ook op andere manieren in het bevorderen van het veiligheidsgevoel en het terugdringen van de overlast door asielzoekers, dan wel het voorkomen ervan binnen de gemeente Westerwolde. Bijvoorbeeld door het financieren van een straattoezicht team wat toezicht houdt in het winkelgebied van Ter Apel en rondom het centrum van Ter Apel.

Daarnaast heeft mijn ministerie bijgedragen aan de aanbreng van beveiligingscamera's rondom het aanmeldcentrum in Ter Apel, in het centrum van Westerwolde en op de looproute tussen het aanmeldcentrum

en het centrum van de gemeente. De financiering van bovenstaande middelen is gedaan door uitkering van het preventiebudget, waarin er een bedrag van circa 1.6 mln. euro is uitgekeerd aan de gemeente Westerwolde.

Verder financiert mijn ministerie sinds 2019 de inzet van de pendelbus. Deze bus rijdt tussen station Emmen en het aanmeldcentrum in Ter Apel. Door de inzet van de pendelbus wordt minder overlast ervaren op de reguliere buslijn 73.

In de bijlage vindt u het overzicht van alle zaken op gebied van schade en preventie die reeds aan de gemeente Westerwolde zijn betaald of zijn toegezegd in 2025. In deze brief zijn de middelen die aan de gemeente Westerwolde worden verstrekt in het kader van opvang en daaraan gerelateerde onderwerpen niet opgenomen.

De gemeente Westerwolde beschikt over het enige azc en aanmeldcentrum in Nederland waarbij sprake is van een spontane aanloop. Hierdoor heeft de gemeente een bijzondere positie in vergelijking met gemeenten die over reguliere azc's beschikken.

Tot slot wil ik nogmaals benadrukken dat het gedrag van een groep overlastgevende en criminele asielzoekers die de geboden gastvrijheid in Nederland misbruikt en zorgt voor overlast en schade, in welke vorm dan ook, absoluut onaanvaardbaar is. De ervaren overlast door de inwoners en de ondernemers van de gemeente Westerwolde en nabijgelegen gemeenten is zeer onwenselijk. U kunt er op rekenen dat ik mij ervoor blijf inzetten om deze overlast zo veel als mogelijk tegen te gaan.

De Minister van Asiel en Migratie,
M.H.M. Faber-van de Klashorst

Doel	Regeling	Bedrag (afgerond)
Beveiliging centrum Ter Apel door middel van onder andere toezichtteams en beveiligingscamera's.	Preventiebudget (2024)	€ 247.824,-
Beveiliging winkels centrum Ter Apel door middel van de inzet van beveiligers in de winkels	Preventiebudget (2024/2025)	€ 200.000,-
Weerbaarheidstrainingen voor winkelpersoneel	Preventiebudget (2025)	€ 25.000,-
Camera's voor toezicht voorterrein Ter Apel	Preventiebudget (2024 – heden)	€ 950.869,-
Camera's ondernemers plaatsen van aanvullende camera's in het winkelgebied en/of langs de aanlooproute van het Aanmeldcentrum van Ter Apel naar het winkelgebied	Preventiebudget (2024/2025)	€ 50.000,-
Soda-regeling De Stichting Directe Aansprakelijkstelling Daders stelt ondernemers in de mogelijkheid om gestolen producten direct te verhalen bij de gemeente Westerwolde. Dit betreft een incidentele bijdrage aan het fonds.	Preventiebudget (2024/2025)	€ 25.000,-
Leefbaarheidsfonds	Preventiebudget (2025)	€ 100.000,-
Onvoorzien	Preventiebudget (2025)	€ 10.000,-
Pendelbus tussen station Emmen en aanmeldcentrum Ter Apel	Toezegging door bewinds- persoon vanuit overlastbudget (2022 t/m 2026)	€ 640.000,- per jaar. De exacte bijdrage wordt jaarlijks bepaald aan de hand van de daadwerkelijk gemaakte kosten Uitnutting afhankelijk van hetgeen wordt aangevraagd en goedgekeurd
Schaderegeling gemeente Westerwolde (uitgevoerd door externe partij)	Toezegging door bewinds- persoon vanuit overlastbudget (2024/2025)	
Totaal		€ 2.248.693,-